

14_český jazyk_ 9.AB_opakování

Milí devátáci,

přeji Vám hezký červnový týden. První životní zkouška za Vámi. Jaké to bylo? Nechci malovat čerta na zeď, ale takových životních zkoušek ještě bude...ale pamatujte si, že s každou překonanou zkouškou se stáváme silnější a odolnější, takže hlavu vzhůru!

Nejste žádné padavky, jste borci!

Máte za sebou druhou kontrolu písemností, která dopadla přesně podle vynaloženého úsilí. Kdo plnil vše poctivě, má v hlavě, je zopakováno a umí. Kdo nic nedělal, moc toho neumí...je to Vaše volba...Chtěla bych moc pochválit ty, kteří vše řádně vypracovali. Děkuji Vám. Prokázali jste svoji svědomitost, pečlivost, a to se cení!!!

Úkoly tohoto týdne budou opakovací, většinu máte z Hravé češtiny a neopomeneme ani svět literatury.

A teď s chutí do toho...jdeme do finále...tak si poslední dny na základce vychutnejte 😊 RCH

😊 **OPAKOVÁNÍ** 😊 Pomalu se nám blíží konec školního roku a červen je určený ke shrnutí a opakování učiva. **Z učebnice na stranách 144-155 si vyberte jeden ze souhrnných testů a vypracujte jej do školního sešitu.** Řešení najdete vzadu v učebnici. Věřím, že to pro vás bude hračka.

😊 **HRAVÁ ČEŠTINA** 😊 nabízí velké množství úkolů k procvičování a opakování učiva. Projdeme, co byste měli umět. Nedivte se počtu zadaných cvičení, jsou to nenáročné úkoly, nebojte 😊

strana 2/cvičení 3 – vidové dvojice, strana 3/cvičení 6, 7 – poměry, druhy vedlejších vět

strana 9/cvičení 4 – složená slova, strana 10/cvičení 2 – neohebné slovní druhy

strana 11/cvičení 5 – podstatná jména, strana 12/ cvičení 6 – pravopis -n, -nn

strana 14/cvičení 3 – pravopis zájmen, strana 15/ cvičení 7 – pravopis číslovek

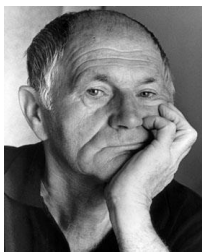
strana 18/cvičení 5 – příslovce, strana 19/cvičení 1 – předložky, spojky

strana 21/ cvičení 1 – věty podle postoje mluvčího, strana 31/cvičení 1 – složité souvětí

strana 53/cvičení 1 – básnické prostředky, strana 56/cvičení 2 – vypravování

strana 57/cvičení 5 – přísloví, strana 60/ cvičení 1 - diskuse

😊 **LITERÁRNÍ OKÉNKO** 😊 V Teams máš v Souborech vloženou prezentaci o tomto spisovateli. Když si prezentaci projdeš, nebudete pro tebe žádný problém vyplnit křížovku.

Víš, kdo
jsem?

Do literárního sešitu si opiš/vytiskni si.

BOHUMIL HRABAL
(1914 - 1997)

- nejúspěšnější český spisovatel druhé poloviny 20. století
- zamilované místo (chatová oblast **Kersko**)
- hovorový jazyk se spoustou slangových výrazů
- **pábení** – na první pohled nezajímaví prostí lidé vyprávějí své zážitky, přehánějí, improvizují, baví se vymýšlením a vzpomínáním

Zfilmovaná díla: **Skřivánci na niti**

Slavnosti sněženek

Postřižiny

Obsluhoval jsem anglického krále

Ostře sledované vlaky – získal Oscara za Nejlepší zahraniční film

Odpověz na otázky:

- Kdo v Postřižinách vystupuje jako pábítel?
- Napiš jméno režiséra filmu Ostře sledované vlaky, kdo ztvárnil hlavní postavu?
- V tajence ti vyjde, ze kterého předmětu dostal Hrabal na gymnáziu v Nymburce nedostatečnou.

1)

2)

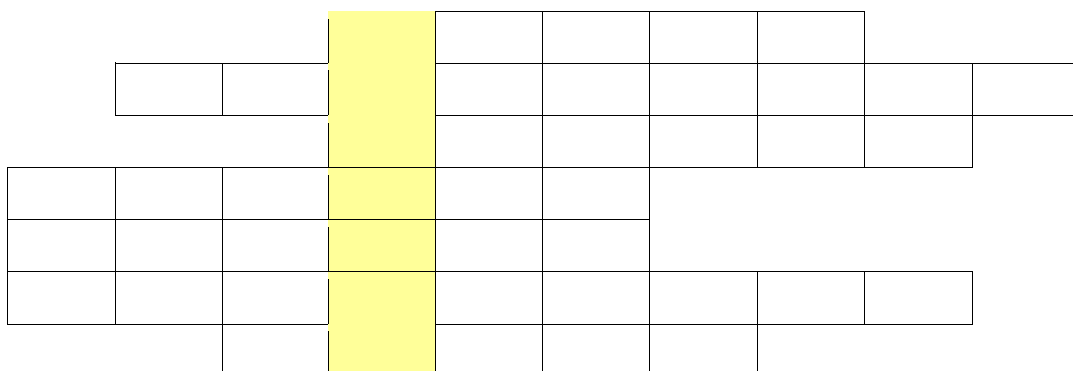
3)

4)

5)

6)

7)

1) autor dramatu R.U.R.

2) jediný český originální umělecký směr

3) anarchistický buřič, autor básnické sbírky Modrý a rudý

4) spisovatel, který své dospívání prožil v koncentračních táborech (knihy např. Dita Saxová, Modlitba za Kateřinu Horovitzovou)

5) žánr, ve kterém autor popisuje své pocity

6) autor knihy Černí baroni

7) autor románu Osudy dobrého vojáka Švejka ...

3. U většiny sloves lze vytvořit tzv. vidové dvojice. Doplň je.

Dokonavá	Nedokonavá
vysušit	sušit
porušit	rušit
zazdit	zdít
vymámit	mámit

Dokonavá	Nedokonavá
rozhodnout	rozhodovat
pomoci	pomáhat
naložit	nakládat
vyniknout	vynikat

6. V následujících řádcích je šest krátkých souvětí o dvou hlavních větách. Spoj je s nabídnutými poměry.

Němečtí fotbalisté měli velkou převahu, branku ale vstřelili Španělé. vylučovací
 Buď odejdeš za dveře ty, nebo opustím místnost já. odporovací
 Sestřenice hrála počítačové hry, já jsem zatím napsal dopis domů. důsledkový
 Byl šťastný, vždyť zde prožil nejlepší večer své sportovní kariéry. stupňovací
 Její práce byla oceněná, chystá se proto na slavnostní vyhlášení. příčinný
 Nejen že vystoupal na vrchol jako první, pokořil dokonce letitý rekord. slučovací

7. Dokážeš k větě hlavní doplnit text tak, aby vznikla uvedená věta vedlejší?

Volně odpovědi žáků.
 I když byl slabý, šel do souboje s plnou silou. přípustková
 Když si vezme bundu, určitě mu již nebude chladno. podmínková
 Kdo zvítězí, určitě sklídí uznání. podmětná
 Schytala dokonce pár facek, protože přišla pozdě. příčinná
 Uviděla v dálce jelena, jak se v dálce pase. doplňková
 Po dlouhých letech potkala spolužáky, se kterými studovala. přívlastková

4. Do následujícího textu se vloudila složená slova, vyhledej je a potom je vepiš do připravené tabulky.

Ráno, když se probudím, jdu nejprve do samoobsluhy, kde nakoupím snídaní. Potom odcházím do školy. Cesta vede kolem velkého mrakodrapu a mne na okamžik napadne, že by nebylo špatné bydlet v takové výšce. Ale jsem hned zpátky v realitě, protože si uvědomím, že mne čeká písemka z přírodopisu, zeměpisu a možná i dějepisu. Kdyby tak chtěl prasknout vodovod, na chodbě by byl hned vodotrysk, to by byl hlavolam pro našeho školníka a nic by se nepsalo. Měli bychom ředitelské volno a mohl bych se věnovat své horolezecké činnosti.

1. samoobsluha	6. dějepis
2. mrakodrap	7. vodovod
3. okamžik	8. vodotrysk
4. přírodopis	9. hlavolam
5. zeměpis	10. horolezec

2. Z hada naporcovaného na slova vyber vždy slovo, které do řady nepatří. U každého ze slov urči číslem jeho slovní druh.

Volně odpovědi žáků.
 pěkný/pětkap/pěšák/pěkně/opětovat pěkně - příslovce
 milý/milovat/milénka/mlask/zmýlená mlask - citoslovce
 trojice/třeba/třít/třenice/tento třeba - příslovce
 aby/aktualita/aktuální/aktualizovat/akt aby - spojka
 Pokud jsi postupoval v určování druhů správně, jeden neohebný slovní druh chybí.
 Chybí tam: částice

5. V tabulce jsou napsána různá tvrzení – rozhodni, zda jsou pravdivá či nikoliv.

ANO	Tvrzení	NE
☒	Konkrétní podstatná jména vyjadřují názvy vlastností, dějů, činností a stavů.	☒
☒	Látková podstatná jména vyjadřují látku bez ohledu na množství.	☒
☒	Podstatné jméno krása je abstraktní.	☒
☒	Vlastní jména se vždy píší malým počátečním písmenem.	☒
☒	Vzory hrad a stroj se řadí k rodu neživotnému.	☒
☒	Podstatné jméno schodiště skloňujeme podle vzoru kuře.	☒
☒	7. pád mn. čísla slova idea má dva tvary: ideami, idejemi.	☒
☒	Pomnožná podstatná jména mají tvary jednotného čísla.	☒

6. Doplň -n nebo -nn.

ra. <u>nn</u> .í noviny	napsa.. <u>n</u> ..ý dopis	kroca.. <u>n</u> .í křik
vra.. <u>n</u> ..í oko	varha. <u>nn</u> .í koncert	na oke. <u>nn</u> .í řimse
zaskle.. <u>n</u> ..é okno	hrdi.. <u>nn</u> .ý národ	koru. <u>nn</u> .í princ
slov.. <u>n</u> ..í fotbal	Eviččin dobroči. <u>nn</u> .ý spolek	dřevě.. <u>n</u> ..ý stolec

3. Dokážeš na vynechaná místa správně doplnit tvary zájmena JÁ?

Máma m.í..... často říká, že má o m.ě..... strach, což se m.í..... vůbec nechce věřit, protože m.ě..... nikdy nenapadlo, že m.ně... to někdy řekne, ale pro m.ě..... za m.ě....., prostě m.ě..... má asi ráda. Kdo o m.ně... ví, co m.í..... vadí, ten to má u m.ě..... dobré. Je pro m.ě..... důležité, aby si o m.ně... všichni mysleli jen to nejlepší. Kdo m.ě..... chce naštvat, musí m.ě..... přímo vytočit. Například m.ně... nevdá, že m.ě..... lidé pomlouvají. Ale vadí m.í....., když m.í..... lidé lžou do očí, a jsou přesvědčeni, že m.í..... to nevdá.

7. Vyhledej v textu chyby a správně je oprav.

Půjdu na výlet se dvouma kamarády. Bez dvouch korun nemůžu zaplatit celou částku. Mával na mne obouma dvouma rukami. Učili jsme se násobit dvoumi, třema a čtyřma. Kromě dvouch či třech spolužáků pojedou na výlet všichni. Půjdu na výlet se dvěma kamarády. Bez dvou korun..... nemůžu zaplatit celou částku. Mával na mne oběma..... dvěma rukama. Učili jsme se násobit dvěma, třemi a..... čtyřmi. Kromě dvou či třech spolužáků pojedou na výlet..... všichni.....

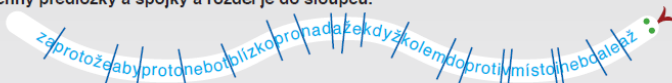

5. Podtrhni vlastnosti příslovčí.

jsou ohebný slovní druh – jsou neohebný slovní druh
 – vyjadřují bližší okolnosti dějů – určujeme u nich
 pád, číslo, rod, vzor – mohou být sponou přísudku –
 ve větě mají většinou funkci doplňku – ve větě mají
funkci příslovečného učení – další funkcí příslovčí je
 přívlastek neshodný – závisí na přísudku – obvykle
 závisí na podmětu – mohou být sponou přísudku –
 nejčastěji jsou odvozena od zájmen

PŘEDLOŽKY A SPOJKY

1. Najdi všechny předložky a spojky a rozdělej je do sloupců.

Předložky vlastní	Předložky nevlastní	Spojky podřadící	Spojky souřadící
za, pro, nad, do, proti	kolem, blízko, místo	protože, aby, když, že, až	proto, i, nebo, ale, a

VĚTY PODLE POSTOJE MLUVČÍHO

1. V textu se pomíchaly jednotlivé výpovědi – seřaď je a dopiš k nim, zda se jedná o větu oznamovací (O), tázací (T), rozkazovací (R), zvolací (Z) nebo přací (P).

1. Máš pravdu, ležel mi přímo před nosem.	9.....Z.....
2. Co se stalo?	2.....T.....
3. Byl celý stříbrný, s velkou bílou perlou.	7.....O.....
4. Jak se tam asi dostal?	10.....Z.....
5. Půjdeš mi pomoci, Jano?	1.....T.....
6. Jak vypadal?	6.....T.....
7. Podívej se pod vedlejší stůl!	8.....R.....
8. Byl můj nejoblíbenější, kéž bych ho našla!	5.....P.....
9. To je smůla, pomůžu ti hledat.	4.....O.....
10. Ztratila jsem prstýnek a nemůžu ho najít.	3.....O.....

SLOŽITÉ SOUVĚTÍ

1. K těmto souvětím připoj správné grafy.

Přítel, kterému jsem věřil, moji důvěru zklamal, protože jsem zjistil, že mi lhal.

1H, 2H, 3H, 4H

Náhle se loď zastavila, ačkoli nebyla zakotvena a ačkoli se lodníci opírali do vesel, co jim síly stačily.

1Ha, 2V, 1Hb, 3V, 4V

Bohyně Pallas Athéna sledovala Perseovu cestu, byla vždy ochránkyní statečných mužů a jeho odvaha se jí líbila, a proto se mu jednoho dne zjevila ve snu.

1H, 2V, 3V, 4V

POPIS UMĚLECKÉHO DÍLA

1. Roztříd' básnické prostředky do tabulky.

1. slunce plave po azurovém nebi, 2. louka je hebká jako jemný koberec, 3. pole hoří žlutým jasmem, 4. kouzelné jaro, 5. měl ranec štěstí, 6. kapky vody zpívaly, 7. hloupý jako osel, 8. libozvučná melodie, 9. otec byl hlava rodiny, 10. vysoký jako topol, 11. oheň polykal zbytky dřeva, 12. statný jako dub

Metafora	Epiteton	Přirovnání	Persofinikace
kouzelné jaro, hoří jako žlutým jasmem, měl ranec štěstí	kouzelné jaro, libozvučná melodie	louka je hebká jako jemný koberec, hloupý jako osel, vysoký jako topol, statný jako dub	slunce plave po azurovém nebi, kapky vody zpívaly, oheň polykal zbytky dřeva

2. Pokud vybereš správnou odpověď a zapíšeš písmeno do tabulky, zjistíš, co ti pomůže při psaní vypravování

1. Ve vypravování se přímá řeč	a) používá
b) nepoužívá
c) převede do řeči nepřímé	Ⓒ
V
A
2. Základem vypravování je	a) popis
b) děj
c) výklad	N
Ⓒ
T
3. Citoslovce mohou nahradit	a) podstatná jména
b) slovesa
c) předložky	E
Ⓒ
R
4. Vypravování v první osobě se nazývá	a) er forma
b) du forma
c) ich forma	B
L
Ⓒ
5. Jakou část vypravování tvoří úvod a závěr	a) asi 3/4
b) asi 1/3
c) ve vypravování nejsou	E
Ⓒ
P
6. Napětí ve vypravování lze stupňovat	a) použitím dlouhých souvětí
b) vynecháním dějových sloves
c) zařazením krátkých vět	D
I
Ⓒ

Tajenka: OSNOVA

5. Popletená přísloví – tvým úkolem je spojit přísloví správně. Po spojení dvou částí, které k sobě patří, dej dohromady z dvojic písmenek výslednou větu.

K	Co oči nevidí,	ty po něm chlebem.	O
O	Lež má krátké nohy,	ve stáří jako když najdeš.	M
E	Dvakrát měř,	pij do polopita.	E
O	Lepší vrabec v hrsti,	holě neštěstí.	V
P	Kdo jinému jámu kopá,	štěstí v lásce.	I
Á	Co se v mládí naučíš,	srdce nebolí.	D
O	Jak si kdo ustele,	nežli je holub na střeše.	C
S	Jez do polosyta,	sám do ní padá.	T
D	Kdo po tobě kamenem,	daleko nejde.	S
Z	Líná huba,	jednou řež.	M
I	Smůla ve hře,	tak si lehne.	C

Tajenka: K
 Kdo se moc ptá, moc se doví
!

DISKUSE

1. Kde se stala chyba? Podtrhni nesprávné formulace, oprav je a řešení si zkontroluj se spolužáky.
 K čemu jste dospěli?

Diskuse se řadí k dialogu, kde každý mluví podle nálady. Jedná se o rokování na nějaké téma a ten, kdo má silnější hlas, získává převahu. Není třeba, aby diskusi někdo řídil, diskutující si poradí sami. Platí, že diskutující může mluvit tak dlouho, dokud nevyčerpá všechny své argumenty. Pokud se vzdálíme od zadaného tématu, nevádí. Jde o to, abychom mluvili co nejvíce. Pokud používáme argumenty, snažíme se jich proti oponentovi použít co nejvíce.

1. Diskuse má svá pravidla, lidé mluví, jsou-li vyzvaní.
2. Nemá převahu ten kdo má silnější hlas.
3. Je třeba diskusi řídit.
4. Diskutující mluví vymezený čas.
5. Držíme se tématu.
6. Mluvíme stručně, jasně a výstižně.
7. Argumenty používáme taktéž k tématu, nikoli k osočování.

ŘEŠENÍ:

1)			Č	A	P	E	K		
2)		P	O	E	T	I	S	M	U
3)				Š	R	Á	M	E	K
4)	L	U	S	T	I	G			
5)	L	Y	R	I	K	A			
6)	Š	V	A	N	D	R	L	Í	K
7)			H	A	Š	E	K		

☺ NĚCO PRO ZASMÁNÍ ZA DOBRĚ VYKONANOU PRÁCI ☺

Čestina = mluvit umím.
 Ájina = máme GOOGLE překladač.
 Matika = od toho je kalkulačka.
 Fyzika = proč padám na držku vím...
 Přírodák = vím jak se rozmnožovat -> stačí!
 Zemák = sever, jih, západ, východ - nic víc nemusím umět.
 Výtvarka = kolečko, čtvereček - umí namalovat i debil.
 Tělák = cesta do školv stačí.

Vtip - rozčilená paní učitelka

Rozčiluje se učitelka: „Báro, čti!
 No tak, Báro... Tak ti teda dám poznámku do žákovské, Báro!“ „Ale já nejsem Bára, já jsem Jara!“

